

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุพรรณปี พ.ศ.2558

โดย

ผศ.ดร.เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์
ผศ. สุนทรี สุวรรณสมบูรณ์
นายปิยะชาติ สิทธิวิภูศิริ
นายทินกร จันทร์กระจำง

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2556

CONSTRUCTION OF MODEL LIBRARY OF ART RAJAMAJALA UNIVERSITY OF
TECHNOLOGY PHRA NAKORN TO ASEAN ECONOMIC COMMUNITY IN 2015

ASST. PROF. DR. KATESUNEE BUMRUNGJIT
ASST. PROF. SOONTHAREE SUWANSOMBOON
MR. PIYACHAT SITTHIWIPUSIRI
MR. TINNAKORN JANKRAJANG

RAJAMANGJARA PRANAKHON OF INSTITUTE UNIVERSITY
ART FACULTY

2012

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน การบริหารการจัดการการศึกษา เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เทคนิควิธีการ และหลักการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่ม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้จำนวน 30 คน แล้วได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ด้วย (Triangulation Methods) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้วยการอ่านจับใจความสำคัญ แล้วสรุปเป็นรายประเด็น เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ ในแต่ละสาขายังไม่มีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากรที่สอนภาษาอังกฤษจากชาวต่างประเทศเจ้าของภาษาโดยตรง การพัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับประชาคมอาเซียนเทียบโอนหน่วยกิตกับประชาคมอาเซียน โดยต้องมีการจัดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นักศึกษายังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกับประชาคมในกลุ่มอาเซียนได้ อาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณมีจำกัดยังไม่เพียงพอ ดังนั้นการบริหารคณะศิลปศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยเทคนิควิธีการและหลักการบริหารจัดการการศึกษา โดยเน้น 4 M คือ man บุคลากร ความพร้อมของบุคลากร ทั้งคณาจารย์ และนักศึกษา money เงินงบประมาณที่สามารถจัดการบริหารการศึกษามีกองทุนสนับสนุน material มีวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน สถานที่ สภาพแวดล้อมที่ทันสมัย และ Management การบริหารจัดการที่ดีเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อคณะศิลปศาสตร์ ส่วนรูปแบบที่ได้จากการสังเคราะห์จะต้องเป็นรูปแบบหรือโครงสร้างการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่นโยบายการจัดสรรงบประมาณ การจัดการหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของประชาคมอาเซียน และการพัฒนานักศึกษา ทุกสาขาวิชาของคณะศิลปศาสตร์ที่เชื่อมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558

คำสำคัญ 1. รูปแบบ 2. การบริหารจัดการการศึกษา 3. ประชาคมอาเซียน

ABSTRACTS

This study aims to investigate the current state of management education for the analysis and synthesis techniques . And principles of management education is effective . Faculty of Management Studies . Rajamangala University of Technology Phra Nakhon ASEAN Community by the year 2558 to qualitative research is a research tool for in-depth interviews and focus group discussion . Which have passed quality inspection tool expert . And collected information from the executive . Faculty involved , which is a major contributor . With a random sample of 30 students have been identified by checking the accuracy of the data (Triangulation Methods) , and the data were analyzed statistically . With a main idea . The issue is concluded . To answer the research objectives defined .

The results showed that Present study, Management of the Faculty of Arts . Each branch is not ready in terms of the teaching staff of the foreign language education. Curriculum development that is in line with the ASEAN Credit Transfer with ASEAN . Required by both Thailand and teaching English. Students can not use English to communicate with the community in ASEAN . Building materials and devices on a limited budget is not enough. Therefore the effective management of the arts . Requires techniques and principles of management education by focusing on 4 M is a man of personnel , availability of personnel, both faculty and students, money funds can manage the funds supporting material with materials classroom site environment to date. management and administration is good about the limited resources available for the benefit . The Faculty of Arts . The form must be obtained from the synthetic form or structure of management education is effective . With a focus on budget policy . Management program to ensure compliance with the requirements of the ASEAN Community. And student development . Disciplines of the liberal arts that facilitates entry into ASEAN in 31 December 2558.

Keywords 1. Formats . 2. Management Education . 3. ASEAN Community.

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม อดีตผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการวิจัยและกองประสานงานวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ และปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย นายกฤษณ์ธวัช นพนาคีพงศ์ รองเลขาธิการ สภาวิจัยแห่งชาติ ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาและวิจัย ผศ.ดร.ปัญญา ธีรวิทย์เลิศ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยจันท์เกษม และ ผศ.ดร.;วลัยทิพย์ สาชลวิจารณ์ อาจารย์และนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ อีกทั้งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้ได้ สำเร็จ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณกำลังใจจากเพื่อนๆ ของคณะผู้วิจัย ที่เป็นกำลังใจและให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้กับบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของคณะผู้วิจัยทุกท่าน และหากว่างานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการ ใด คณะผู้วิจัยขออ้อมรับข้อเสนอแนะและยินดีปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์

สุนทรี สุวรรณสมบุญ

ปิยะชาติ สิทธิวิภูศิริ

ทินกร จันทรกระจ่าง

25 กันยายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
ประกาศคุณูปการ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
หลักการบริหาร	8
ความหมายของการจัดการ	8
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	9
ทักษะของนักบริหาร	9
ทักษะด้านเทคนิค	10
ทักษะด้านคน	10
แนวทางการการเตรียมความพร้อม	10
ประชาคมความมั่นคงอาเซียน	11
ประชาคม-วัฒนธรรมอาเซียน	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
งานวิจัยในประเทศ	
งานวิจัยต่างประเทศ	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
	การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
	ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของของคณะศิลปศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	31
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์เทคนิคการบริหารจัดการการศึกษา.....	32
	ตอนที่ 3 รูปแบบการการบริหารจัดการการศึกษาคณะศิลปศาสตร์	
	เทคโนโลยีราชมณฑลพระนคร.....	32
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	40
	สรุปผลการวิจัย.....	40
	การอภิปรายผลวิจัย.....	41
	ข้อเสนอแนะ.....	43
	บรรณานุกรม.....	44
	ประวัติคณะผู้วิจัย.....	62

บทที่ 1

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) หรืออาเซียน ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2510 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ” ประกอบด้วยสมาชิก : อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา เพื่อให้เป็นองค์กรทางภูมิภาคเพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไนดารุสซาราม สาธารณรัฐประชาชนลาว เวียดนาม และพม่า และในปี พ.ศ. 2550 ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ลงนามปฏิญญาความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (Asian Community) เป็นการรวมตัวและสร้างความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลักคือ 1) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีเป้าหมายเพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมเป็นเอกภาพ เอื้ออาทรต่อกัน มีความเป็นอยู่ที่ดี พัฒนาทุกด้านและมีความมั่นคงทางสังคม โดยการพัฒนามนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ฯลฯ 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนของประเทศสมาชิก มีการค้าขายระหว่างกันมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กันได้อย่างสะดวก และมีศักยภาพในการแข่งขันกับโลกภายนอกได้ โดยเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกันบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์ และ 3) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีเป้าหมาย : เพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมที่สมาชิกมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีเสถียรภาพ มีสันติภาพ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินฯลฯ เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมกับวัฒนธรรม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นหนึ่งวิสัยทัศน์, หนึ่งเอกลักษณ์, หนึ่งประชาคม ให้เป็นประชาคมเดียวและตลาดเดียว เพื่อให้เป็นองค์กรที่มีความร่วมมือที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับประชาคมยุโรปที่รวมตัวกันสร้างความร่วมมือและสร้างความเข้มแข็ง สำหรับการรวมตัวกันของประชาคมอาเซียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความร่วมมือและสร้างความเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในลักษณะเดียวกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาคม เตมพิทยาไพสิฐ, 2554) และในการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ได้เห็นชอบตามแผนยุทธศาสตร์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 รวม 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ดังนี้คือ 1) การสร้างความตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 2. การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน 3) ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง 4) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน

5) การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้ 6) การดำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม 7) การเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน 8) การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ 9) การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุก 2 ปี (เปริอง กิจรัตน์ภร, 2554) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 9 ข้อ นั้นปรากฏว่า เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษาที่ให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง มีการแลกเปลี่ยนครู นักศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งถือว่ายุทธศาสตร์เหล่านี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สมาชิกทั้ง 10 ประเทศได้ตระหนักและเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ได้อย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อให้เป็นประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะในเรื่องของการเตรียมความพร้อมทางด้านการบริหารจัดการการศึกษาในทุกๆระดับซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้สถาบันการศึกษาทุกแห่ง ต้องเร่งสร้างและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญในสายงาน มีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน ตลอดจนเทคโนโลยี ผ่านทางโครงการต่างๆ ที่ได้จัดทำ เช่น โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) โครงการเครือข่ายสหกิจศึกษา โครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านภาษา โครงการพัฒนาวิชาอาเซียนศึกษา โครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีวศึกษาเทคนิคและวิชาชีพแก่เยาวชน โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนในอาเซียน ตลอดจนการจัดเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับชาติและภูมิภาค (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) โดยเฉพาะการบริหารจัดการระบบการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นตลาดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเหมือนกันพร้อมที่จะถ่ายโอนหรือแลกเปลี่ยนครู นักศึกษาได้อย่างทันท่วงที ดังจะเห็นได้จากแผนการเปิดการเรียนการสอนที่แต่ละประเทศ เปิดการเรียนการสอนในภาคเรียนแรกไม่เหมือนกัน แต่ในปีการศึกษาหน้านี้ได้กำหนดให้สมาชิกทั้ง 10 ประเทศได้ปรับเปลี่ยนแผนการเปิดภาคเรียนแรกในเดือนกันยายนพร้อมกันทั้ง 10 ประเทศ เพื่อความก้าวหน้าและความเข้มแข็งในระบบการศึกษา ที่จะนำไปสู่การแข่งขันกับประชาคมโลกได้ต่อไป ทั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลของไทยชุดปัจจุบันที่ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือกับประชาคมอาเซียน โดยให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างสมศักดิ์ศรี มีความพร้อมเช่นเดียวกับสมาชิกอีก 9 ประเทศของประชาคมอาเซียน สำหรับการศึกษารองของประเทศไทยก็จะต้องมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพื่อเตรียม

ความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเป็นคณะที่มีการเรียนการสอนที่จะต้องมุ่งเน้นความก้าวหน้าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในเรื่อง การแลกเปลี่ยนครู นักศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัย เป็นต้น แต่ก็ยังประสบกับปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการการศึกษาในบางประเด็นดังรายงานสรุปของคณะศิลปศาสตร์ ดังนี้

ปัญหา และอุปสรรคของคณะศิลปศาสตร์ที่พบคือ โครงสร้างการบริหารงานยังขาดความเชื่อมโยงให้ครบทุกสายงาน การบริหารไม่เอื้อต่อการทำงานแบบมีส่วนร่วม ระบบบริหารการเงินยังไม่มีความชัดเจน ขาดทรัพยากรด้านสื่อการสอนที่ทันสมัย และจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ขาดการสนับสนุนการศึกษา ดูงานในต่างประเทศ ขาดการกำหนดทิศทางของการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยยังน้อย ไม่ชัดเจนและไม่เป็นระบบที่ดี การบริการวิชาการแก่สังคม ขาดรูปแบบการทำงานเชิงรุก ขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารให้สังคมรับรู้ถึงกิจการของคณะฯ การประกันคุณภาพ ยังขาดการเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัยและขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมิน และขาดบุคลากรสายสนับสนุน นอกจากนี้ยังพบอุปสรรคในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครคือ สถานศึกษาอื่นเปิดสอนหลักสูตรเดียวกันหรือมีบริการทางวิชาการคล้ายๆ กัน และมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทำให้เป็นคู่แข่งสำคัญทั้งด้านการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ (คณะศิลปศาสตร์, 2552) ซึ่งคณะผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัญหาและอุปสรรคข้อบกพร่องต่างๆ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เกิดจากระบบการบริหารจัดการยังขาดระบบการบริหารทั้ง 4 M คือ 1) ขาด Man คือขาดคนที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ 2) ขาด Money เงินงบประมาณและการแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนการจัดการการศึกษา 3) ขาด Material วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรทางการศึกษาที่ทันสมัยและ 4) ขาด Management การจัดการทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับใช้ในการสอนที่มีอยู่จำกัดให้ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อคณะศิลปศาสตร์ จากข้อบกพร่องต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วย่อมมีผลกระทบ (Impact) โดยตรงต่อการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์อย่างมากที่สุด เพราะมีผลกระทบหลายด้านคือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากงบประมาณของคณะศิลปศาสตร์มีจำนวนน้อย ไม่สามารถจัดการการศึกษาที่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับนานาชาติรายประเทศได้ ผลกระทบด้านการจัดการสอนของอาจารย์ ยังขาดประสิทธิภาพ เช่น คณาจารย์ขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่ได้รับการส่งเสริม

สนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศอย่างทั่วถึง ทำให้ขาดวิสัยทัศน์ในด้านการบริหารจัดการ การศึกษาที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทำให้เกิดผลกระทบต่อนักศึกษาอย่างเห็นได้ชัดคือ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับต่ำ นักศึกษายังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับต่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นจุดอ่อนของคณะศิลปศาสตร์ที่ยังขาดการเชื่อมโยงกับต่างประเทศที่เป็นรูปธรรม จากปัญหา อุปสรรค ข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบ ทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เพื่อจะได้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในเรื่อง เทคนิค วิธีการและหลักการในการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างสมศักดิ์ศรี อย่างภาคภูมิใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เทคนิค วิธีการและหลักการ การบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558
3. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนำไปสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือตัวแปรที่ศึกษา
  - 1.1 ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจัดการการศึกษา มีนโยบายที่นำไปสู่ประชาคมอาเซียน มีการวางแผนวิสัยทัศน์ พันธกิจ มีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการคณะที่เหมาะสมหรือหรือมอบหมายให้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายต่อจำนวนนักศึกษาต่อคน มีการวางแผนส่งอาจารย์ไปฝึกอบรม ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ การทำวิจัยเพื่อบริหารจัดการแรงสนับสนุนคือ การให้รางวัลอาจารย์ดีเด่น

1.2 ศึกษาเทคนิค วิธีการ หลักการ การจัดการบริหารการศึกษา โดยเน้น 4 m คือ Man คน ความพร้อมของบุคลากรตั้งแต่ผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งนักศึกษา Money เงิน มีทั้งรายรับและรายจ่าย ที่สามารถบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มีกองทุนสนับสนุนด้านการจัดการการศึกษา ต่อของคณาจารย์ Materials วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้สนับสนุนการเรียนการสอน ห้องเรียน สถานที่ ศูนย์การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนที่เหมาะสมและนำไปสู่ภาคปฏิบัติ เช่น ลักษณะ การบริหารจัดการและ Management การจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ประหยัดและ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคณะศิลปศาสตร์

1.3 ศึกษารูปแบบที่มีอยู่ และนำผลการวิเคราะห์ในข้อ 1 – 2 มาสร้างรูปแบบการบริหาร การจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การจัดการหลักสูตร ที่ เกี่ยวข้องการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

เป็นการศึกษาประชากรเฉพาะผู้บริหาร หัวหน้างานและคณาจารย์ ในสังกัด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ที่ เกษียณอายุราชการไปแล้ว จำนวน 30 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. ขอบเขตด้านสถานที่และด้านระยะเวลา

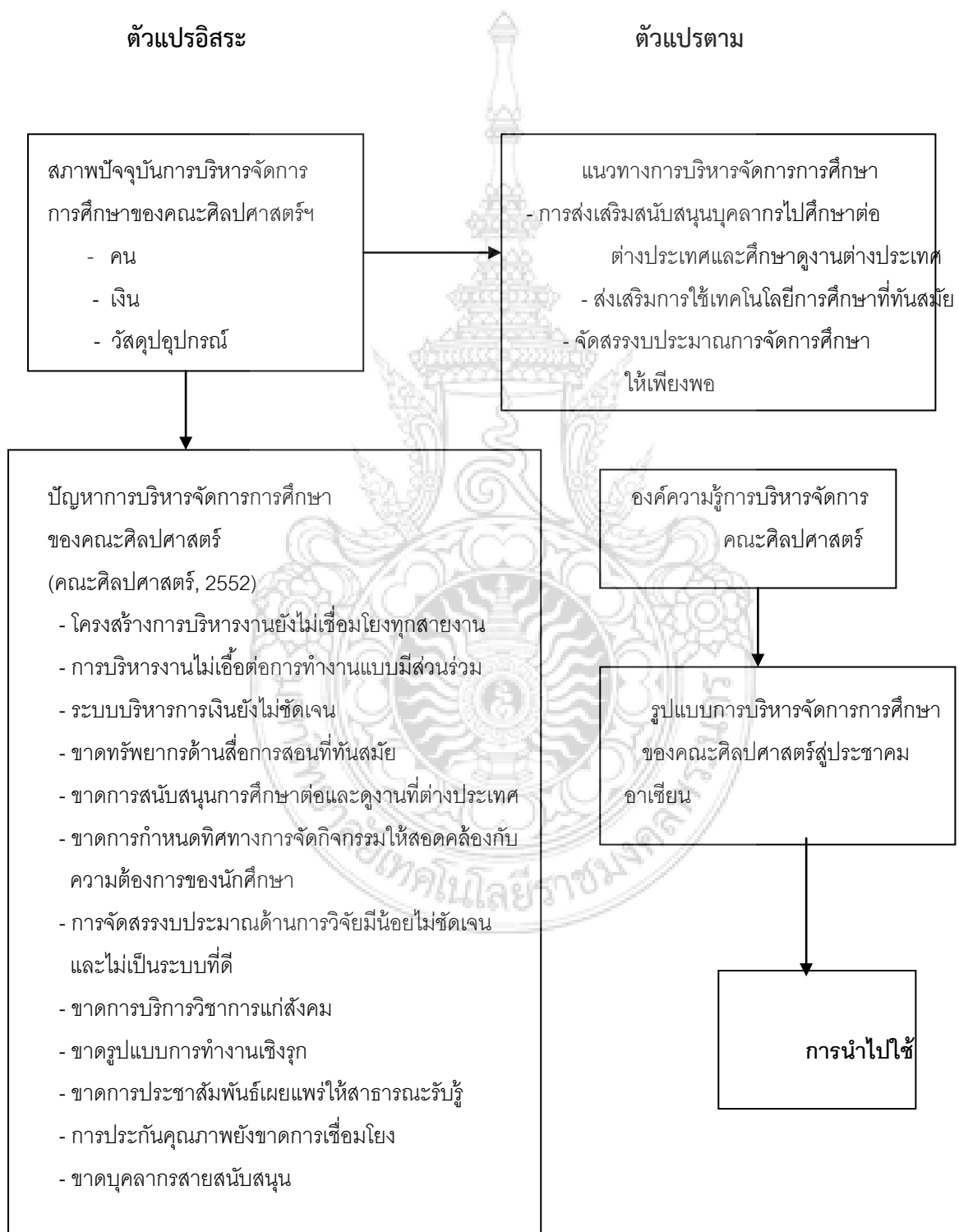
เป็นการศึกษาเฉพาะการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ด้านระยะเวลา

ใช้เวลาในการทำวิจัยเรื่องนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ ระยะเวลา 1 ปี คือ 1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำมาใช้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ดังนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ หลักการในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับ ต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ
2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร ที่มีความพร้อมสู่การเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ในปีพ.ศ. 2558
3. นำผลงานวิจัยไปเขียนบทความวิจัย เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ต่างมหาวิทยาลัย เช่น วารสารคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วารสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นต้น
4. เพื่อนำผลงานวิจัยไปนำเสนอในงาน Thailand Research Expo 2013 ที่ Worldtrade Center ที่ราชประสงค์ กรุงเทพฯ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
5. นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมประชาคมอาเซียน ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยต่างๆ จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีวไลยลงกรณ์ เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 คณะผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร เว็บไซต์ และ จากวิทยานิพนธ์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเรียบเรียงเรียงลำดับตามหัวข้อที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้

1. หลักการบริหาร
2. ความหมายของการจัดการ
3. ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ในการปฏิบัติงาน
4. ทักษะของนักบริหาร (Management Skills)
  - 4.1 ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
  - 4.2 ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
  - 4.3 ทักษะด้านคน (human skills)
5. แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558
6. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community–ASC)
7. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)
8. การเตรียมความพร้อมพลเมืองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
9. คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน
10. ความคิดเห็นหรือแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 11.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 11.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการบริหาร

หลักการบริหารงานมีวิธีการบริหารงานต่าง ๆ กันดังนี้

การจัดการตามหลักการบริหาร (7) Luther Gulilck และ Lyndall Urwick Gulilck เป็น ศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ส่วน Urwick เป็นที่ปรึกษาด้านการจัดการ Gulilck ได้เสนอแนวคิดในการจัดการซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร จะต้องดำเนินการ POSDCORB

ทฤษฎีจัดการเชิงสถานการณ์ (Contingency theory) การบริหารจัดการเชิงสถานการณ์ จะมุ่งเน้นการปรับปรุงพฤติกรรมทางการบริหารให้เข้ากับสถานการณ์ขององค์การความสำเร็จหลักของการบริหารจะถูกกำหนดโดยสถานการณ์ไม่มีกลยุทธ์การบริหารอย่างเดี่ยวที่สามารถใช้ได้กับสถานการณ์ทุกอย่าง

TQM จะมุ่งที่ลูกค้าอย่างแรงกล้าการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องนี้ถือว่าเป็นกระบวนการที่ไม่จบสิ้น จะมีการทำงานเป็นวงจร ที่เรียกว่า"วงจร เดมिंग" คือ วงจรของการวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-แก้ไข (Plan-Do-Check-Action : PDCA)

การจัดการตามหลักการบริหาร (8) P (Planning) การวางแผน : เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการและวิธีการให้บรรลุผลตามต้องการ O (Organizing) การจัดองค์การ : เป็นการกำหนดโครงสร้างที่เป็นทางการของอำนาจ S (Staffing) การบริหารงานบุคคล D (Directing) การสั่งการ CO (Co-ordinating) การประสานงาน R (Reporting) การรายงานต่อฝ่ายบริหาร B (Budgeting) การวางแผนการเงิน บัญชีและการควบคุม

ความหมายของการจัดการ (Defining management)

การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่างๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์การ (Robbins and DeCenzo, 2004; Certo, 2003) ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (process) ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ขบวนการ (process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่างๆด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำองค์การ และการควบคุม ซึ่งจะได้อธิบายละเอียดต่อไปในหัวข้อต่อไปเกี่ยวกับ หน้าที่และขบวนการจัดการ

ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness)

เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะของ การจัดการ โดยประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานอย่างถูกวิธี เป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (inputs) กับผลผลิต (outputs) หากเราสามารถทำงานได้ผลผลิตมากกว่าในขณะที่ใช้ปัจจัยนำเข้าน้อยกว่า หรือ เท่ากัน ก็หมายความว่า เราทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งปัจจัยนำเข้าในการจัดการก็คือทรัพยากรขององค์การ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร และทุน ทรัพยากรเหล่านี้มีจำกัด และเป็นต้นทุนในการดำเนินงานขององค์การ ดังนั้นการจัดการที่ดีจึงต้องพยายามทำให้มีการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและให้เกิดผลผลิตมากที่สุด

ประสิทธิผล (effectiveness) สำหรับประสิทธิผลในการจัดการหมายถึง การทำได้ตาม เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดการที่มีเพียงประสิทธิภาพนั้นยังไม่เพียงพอต้องคำนึงว่า ผลผลิตนั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น สถาบันศึกษาที่ผลิตผู้สำเร็จ การศึกษาพร้อมกันที่ละมากๆ หากไม่คำนึงถึงคุณภาพการศึกษาก็อาจจะได้แต่ประสิทธิภาพ คือใช้ ทรัพยากรในการผลิตหรือต้นทุนต่อผู้เรียนต่ำ แต่อาจจะไม่ได้ประสิทธิผลในการศึกษา เป็นต้น และ ในทางกลับกันหากทำงานที่ได้ประสิทธิผลอย่างเดียวกันไม่ได้ ต้องคำนึงถึงต้นทุนและความมี ประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น บริษัท Hewlett-Packard อาจจะทำตลับหมึกสีสำหรับเครื่อง Laser printer ที่มีสีเหมือนจริงและทนนานมากกว่าเดิมได้ แต่ต้องใช้เวลา แรงงาน และวัตถุดิบที่สูงขึ้น มาก ทางด้านประสิทธิผลออกมาดี แต่นับว่าไม่มีประสิทธิภาพ เพราะต้นทุนรวมสูงขึ้นมาก เป็นต้น

ทักษะของนักบริหาร (Management Skills)

ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในระดับใด หรืออยู่ในองค์การใดก็ตามทำหน้าที่ในการจัดการ 4 อย่าง ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การโน้มนำ (leading/influencing) และการ ควบคุม (controlling) และการที่ผู้บริหารจะสามารถทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการได้ประสพ ผลสำเร็จนั้น ต้องมีทักษะที่ดีด้านการจัดการ ซึ่งทักษะสำคัญในเบื้องต้นที่ผู้บริหารควรมีอย่างน้อย 3 อย่าง ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) ทักษะด้านคน (human skills) และทักษะด้าน ความคิด (conceptual skills)

ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)

ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) เป็นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับงาน สำหรับผู้บริหารระดับสูงทักษะความสามารถนี้จะเป็นเรื่อง เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของอุตสาหกรรม ขบวนการและผลิตภัณฑ์ขององค์การ และสำหรับผู้บริหาร ระดับกลางและระดับต้น จะเป็นทักษะความสามารถเฉพาะด้านในงานที่ทำ เช่น การเงิน ทรัพยากร บุคคล เทคโนโลยีสารสนเทศ การผลิต ระบบคอมพิวเตอร์ กฎหมาย การตลาด เป็นต้น ทักษะทางด้าน เทคนิคมักเป็นความสามารถเกี่ยวกับตัวงาน เช่น ขบวนการหรือผลิตภัณฑ์

ทักษะด้านคน (human skills)

ทักษะด้านคน (human skills) เป็นทักษะในการทำให้เกิดความประสานงานกันของกลุ่มที่ผู้บริหารนั้นรับผิดชอบ เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทัศนคติ การสื่อสาร และผลประโยชน์ของบุคคลและกลุ่ม เป็นทักษะการทำงานกับคน

ทักษะด้านความคิด (conceptual skills)

ทักษะด้านความคิด (conceptual skills) เป็นความสามารถในการมององค์การในภาพรวม ผู้บริหารที่มีทักษะด้านความคิด จะสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆในองค์การว่ามีผลต่อกันอย่างไร และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับปัจจัยแวดล้อมองค์การ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่งขององค์การมีผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ อย่างไร

แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 คณะศิลปศาสตร์ต้องเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากรในสาขาต่างๆ อาทิ ภาษาอังกฤษ และภาษาท้องถิ่น เนื่องจากอาเซียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการประสานงาน ส่วนภาษาท้องถิ่น ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร และอำนวยความสะดวกต่อประชาชน และนักท่องเที่ยวของสมาชิก ศึกษาข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะตัวบทกฎหมายของสมาชิกแต่ละประเทศ เนื่องจากมีความแตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความร่วมมือ และป้องกันความขัดแย้งระหว่างประเทศ ศึกษาวัฒนธรรมของสมาชิก โดยเฉพาะประเทศที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อาทิ ชาวมุสลิม เพื่อสร้างความเข้าใจ และการปฏิบัติต่อประชาชนเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง จัดตั้งสำนักงาน/สำนัก/ส่วนงาน เพื่อดูแลงานรับผิดชอบงานด้านอาเซียนโดยเฉพาะ ภายใต้องค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับ อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ (2554) เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้สรุปเพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบด้านที่ตั้งของประเทศในเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียแปซิฟิก และเพื่อเสริมสร้างประโยชน์ของไทยในด้านการค้า การลงทุน การเงินและโอกาสด้านการตลาดระหว่างประเทศ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเชื่อมโยงด้านการค้าการลงทุนกับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจใหม่ อีกทั้งยังเพื่อผลักดันบทบาทของไทยให้เป็นส่วนสำคัญของความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบต่างๆ ได้แก่ อนุภูมิภาค อาเซียน อาเซียนและพันธมิตร รวมทั้งเอเชียแปซิฟิก เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายดังนี้

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์ จากความได้เปรียบด้านที่ตั้งของประเทศในเชิงยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียนและ เอเชียแปซิฟิก
- 2) เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ของไทยในดาน

การค้า การลงทุน การเงินและ โอกาสด้านการตลาดระหว่างประเทศ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้ง การเชื่อมโยงด้านการลงทุนกับเศรษฐกิจ

ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community-ASC)

มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธีและยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ประชาคมความมั่นคงอาเซียนจะ 1) ใช้เอกสารทางการเมืองและกลไกของอาเซียนที่มีอยู่แล้วในการเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทภายในภูมิภาค รวมทั้งการต่อต้านการก่อการร้าย การลักลอบ ค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ และการขจัดอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง 2) ริเริ่มกลไกใหม่ๆ ในการเสริมสร้างความมั่นคง และกำหนดรูปแบบใหม่สำหรับความร่วมมือในด้านนี้ ซึ่งรวมไปถึง การกำหนดมาตรฐานการป้องกันการเกิดข้อพิพาท การแก้ไขข้อพิพาท และการส่งเสริมสันติภาพภายหลังจากการเกิดข้อพิพาท 3) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล ซึ่งอาเซียนยังไม่มีความร่วมมือด้านนี้ ทั้งนี้ ความร่วมมือข้างต้นจะไม่กระทบต่อนโยบายต่างประเทศ และความร่วมมือทางทหารของประเทศสมาชิกกับประเทศนอกภูมิภาค

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กำหนดวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย 1) มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี ค.ศ. 2020 2) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว 3) ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม (social security) โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ

- 1) การพัฒนาสังคม โดยการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ยากจนในถิ่นทุรกันดาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มต่างๆ ในสังคม
- 2) การพัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาระดับพื้นฐานและสูงกว่า การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้างงาน และการคุ้มครองทางสังคม
- 3) การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่นโรคเอดส์ และโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง
- 4) การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค

แผนปฏิบัติการของประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน เน้นการดำเนินการใน 4 ประเด็นหลัก คือ

- 1) สร้างประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร โดยเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน เสริมสร้างความเสมอภาค และการพัฒนามนุษย์ อาทิ การพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน การส่งเสริมสวัสดิการสังคม การพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน การพัฒนาการศึกษาและสาธารณสุขและการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (human security) ในด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ
- 2) แก้ไขผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยสร้างฐานทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถแข่งขันได้ดีและมีระบบการป้องกันทางสังคมที่เพียงพอ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมแรงงาน และเสริมสร้างความร่วมมือในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สวัสดิการสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาธารณสุข (ปัญหาที่มากับโลกาภิวัต เช่น โรคระบาด โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ)
- 3) ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง โดยมีกลไกที่พัฒนาอย่างสมบูรณ์สำหรับการจัดการและดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ตลอดจนการป้องกันและขจัดภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม
- 4) เสริมสร้างรากฐานที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ.2020 ซึ่งจะเป็นภูมิภาคที่ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์ (identity) ร่วมกันของภูมิภาคท่ามกลางความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับและวงการต่างๆ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกันและกัน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกันและกัน (การส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและสนเทศ)

การเตรียมความพร้อมพลเมืองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาคเอกชนในการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยพลเมืองอาเซียนอาจะมี ความหลากหลายในทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อและวิถีชีวิตแต่ด้วยแนวโน้มอนาคตที่ต้องอยู่ภายใต้กฎกติกาเดียวกันในฐานะเป็นพลเมืองของภูมิภาคนั้น จำเป็นต้องร่วมกันแสวงหาจุดร่วมและสร้างสรรค์ให้เป็นคุณลักษณะประจำของพลเมืองอาเซียนซึ่งจะต้องส่งเสริมและพัฒนาาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง

คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียน

การสร้างเสริมคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในที่นี้ขอจำแนกคุณลักษณะดังกล่าว เป็น 3 ส่วน ได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียน คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามทฤษฎีการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ และคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน ดังนี้

1. คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียน

1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน คุณลักษณะประการแรกที่เป็นประตูสำคัญสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนที่ดี คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะการรับรู้ จนเกิดความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 จุดกำเนิดอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกเล่าถึงความเป็นมา ความจำเป็นที่ต้องมีประชาคมอาเซียนและการเกิดประชาคมอาเซียนได้

1.1.2 กฎบัตรอาเซียนพลเมืองอาเซียนจะต้องบอกสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน ที่ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญของอาเซียนซึ่งรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์และหลักการสำคัญของกฎบัตรอาเซียนได้

1.1.3 สัญลักษณ์อาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องรู้จักสัญลักษณ์อาเซียนและสามารถอธิบายได้ว่า สัญลักษณ์นั้นคืออะไร หมายถึงอะไร สะท้อนความเป็นอย่างไรของอาเซียน

1.1.4 ประชาคมอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกเล่าถึงประเทศสมาชิกและองค์ประกอบของประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจถึงความมุ่งหมายอันสำคัญของประชาคมทั้ง 3 ได้

1.1.5 ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกได้ว่าอาเซียนมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ และประชาคมอื่นๆ ภายนอกอาเซียนอย่างไร เช่น การขยายกลุ่มอาเซียนเป็นอาเซียน plus 3 ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ และขยายเป็นอาเซียน plus 6 เพิ่มประเทศอินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยทุกประเทศจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ สังคม จากการรวมกลุ่มกันในภูมิภาค นอกจากนี้มีความรู้ความเข้าใจในความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันแล้วอาเซียนยังได้มีความร่วมมือและสถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่เจรจา กับ 10 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป นิวซีแลนด์สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ อินเดีย จีน รัสเซีย และกับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ในกรอบอาเซียนเป็นต้น

1.2 มีทักษะในการสื่อสารเนื่องจากความเป็นภูมิภาคอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียนย่อมนำไปสู่ความสัมพันธ์ อันใกล้ชิด ไร้พรมแดนมากขึ้น โอกาสในการที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันไม่ช่องทางใดช่องทางหนึ่งก็ยิ่งมากขึ้น และรูปแบบการสื่อสาร ที่สำคัญที่สุด ก็คือ การสื่อสารด้วยภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ดังนั้น ความพร้อมด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษากลางของโลกและภาษากลางของอาเซียนจึงมีความสำคัญมาก พลเมืองอาเซียนทุกคนต้องมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ (สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555, ออนไลน์) มิเช่นนั้น ก็จะเป็นอุปสรรคและมีปัญหาในการอยู่ร่วมกันหรือมีปฏิสัมพันธ์ ติดต่อกัน คำขายและสื่อสารระหว่างกันได้ รวมทั้งภาษาของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนด้วยตนเอง ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องเรียนรู้ให้สามารถสื่อสารได้ โดยเฉพาะประเทศที่มีขอบเขตประเทศติดกัน

1.3 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ไอที หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์หรือในกระบวนการดำเนินงานใด ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์การติดต่อสื่อสาร การบริหาร และการดำเนินงานรวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจการค้า การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต และคุณภาพของประชาชนในสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ สังคม ช่วยทำให้มนุษย์สามารถมองเห็นโลกที่อยู่รอบตัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและทำให้มนุษย์เข้าใจในข้อมูลเหล่านั้นช่วยส่งเสริมให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์วิธีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้รวมถึงสามารถจัดการและควบคุมชีวิต สภาพแวดล้อมและงานของตนเองหรือแม้แต่สังคมและเศรษฐกิจของโลกได้แต่อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นจุดดาบสองคม ด้านหนึ่งก็สามารถสร้างสรรค์ประสิทธิภาพก่อเกิดสันติสุขได้ แต่อีกด้านหนึ่งหากใช้ในทางที่ผิดก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การกระทำที่ไม่สร้างสรรค์ ส่งเสริมความสูญเสียและทำลายผู้อื่นได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ในฐานะที่ ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศต่างมีความเจริญก้าวหน้า

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น พลเมืองอาเซียนจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งระมัดระวังตนไม่ให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปในทางลบอันจะนำมาสู่ความขัดแย้ง แบ่งแยกและทำลายระหว่างกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการกล่าวร้าย ใสร้ายป้ายสีกัน เป็นต้น

1.4 มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองอาเซียน ความภาคภูมิใจ (Dignity) หมายถึง ความรู้สึกว่ามีเกียรติยศ หรือความรู้สึกพึงใจ เป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่จะนำไปสู่การกระทำที่เกิดสัมฤทธิ์ผลในทุกด้าน หากพลเมืองอาเซียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักว่าการเป็นพลเมืองอาเซียนมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เพราะมีความมุ่งมั่นที่จะรวมพลังกันสร้างความเข้มแข็งในภูมิภาคอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานความเอื้ออาทรระหว่างกัน ความรู้สึกเช่นนี้ ย่อมมีแนวโน้มไปสู่ พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ต่อองค์การหรือในฐานะเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างแน่นอน ความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองอาเซียนจึงเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียนที่ สำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรสร้างสรรค์ให้เกิดมีและเป็นพลังทางสังคมนำไปสู่การสร้างสรรค์ภูมิภาคให้เกิดสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน

คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน เป็นธรรมนูญที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับการอยู่ร่วมกันและการขับเคลื่อนองค์กรอาเซียน อย่างเป็นทางการ ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรองร่วมกันทั้ง 10 ประเทศ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 และมีผลบังคับใช้จริงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2551 หลังจากที่ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันต่อกฎบัตรทั้งหมด

กฎบัตรอาเซียนดังกล่าวมี วัตถุประสงค์สำคัญ 15 ข้อ (สำนักงาน ก.พ., 2555,153-155) มุ่งสร้างสรรค์เสถียรภาพของประชาคมอาเซียนทั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจและประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น พลเมืองอาเซียนในฐานะเป็นพลังในการขับเคลื่อนประชาคมของตนจึงควรมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน เพื่อปฏิบัติตนให้เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างแท้จริง (ในที่นี้ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์

วัตถุประสงค์ 15 ข้อ เป็นคุณลักษณะ 9 ประการ) ดังนี้

2.2.1 รักความสงบและการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี สันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพ รวมทั้งการปรับตัวสู่ภาวะปกติและการบูรณาการท ลายล้างระหว่างกันในภูมิภาคจะเกิดขึ้นได้ก็

เพราะพลเมืองอาเซียนมีคุณลักษณะรักความสงบ มีสันติภาพเป็นอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิตและใช้หลักสันติวิธีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1-4 ของกฎบัตรอาเซียน)

2.2.2 มีความเชี่ยวชาญในอาชีพและมีความสามารถหลากหลายเนื่องจากอาเซียนมีความมุ่งหมายร่วมกันในการสร้างตลาดและการผลิตที่มีเสถียรภาพ ความมั่งคั่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงและมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้าบริการและการลงทุนการเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจผู้ประกอบการวิชาชีพผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงานและการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุนเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากพลเมืองอาเซียนขาดความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ ของตนและจำเป็นต้องมีความสามารถที่ หลากหลายรองรับ การเคลื่อนย้ายการลงทุน แรงงานและอื่นๆ คนในประชาคมอาเซียน ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ มันจะไม่สามารถให้เราเลือกมีอาชีพเดียวได้ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมีมากขึ้น รวดเร็วขึ้น การย้ายฐานการลงทุนทางธุรกิจจะเกิดขึ้น คนในประชาคมอาเซียนจะต้องเก่งหลายเรื่อง ทำหลายด้าน มีหลายมิติอยู่ในตัวพร้อมที่จะปรับเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน...รับได้ทุกสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลง” (สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555, ออนไลน์) คนที่มีอาชีพปัจจุบันอาจจะต้องตกงานหากมีการย้ายฐานการลงทุนไปสู่ประเทศอื่นอย่างเสรี เมื่อถึงตอนนั้นต้องสามารถปรับตัวทัน ทำอย่างอื่นได้เพื่อความอยู่รอดของตนเองและช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งไปด้วย (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 5)

2.2.3 มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นปัญหาความยากจนและช่องว่างในการพัฒนาของประชาคมอาเซียนเป็นภาวะอุปสรรคอย่างหนึ่งของเสถียรภาพในการสร้างความมั่นคงทุกมิติตามวัตถุประสงค์ในกฎบัตรอาเซียนจึงมุ่งให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือกันบรรเทาปัญหาเหล่านั้น โดยมุ่งสร้างสรรค์ประชาคมเอื้ออาทรเดียวกันตามอัตลักษณ์อาเซียน เพราะฉะนั้นพลเมืองอาเซียนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ยินดีที่จะหยิบยื่นช่วยเหลือและร่วมกันสร้างสันติสุขให้ประชาคมของตนเป็นสำคัญ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 6)

2.2.4 เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ในประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น อาจมีความแตกต่างด้านการปกครองอยู่บ้าง ทำให้สิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกแตกต่างกันไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ นอกจากความเข้าใจในความแตกต่างทางกฎกติกาของสังคมแล้ว พลเมืองอาเซียนยังจะต้องมีความเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นซึ่งอาจอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างด้วย การสื่อสารการส่งเสริมและการสร้างสรรค์สิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น คือ ผู้ที่อยู่ภายใต้ กฎกติกาทางสังคมที่ต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีความตระหนักในเรื่องการเคารพสิทธิและหน้าที่ระหว่างกันเป็น สำคัญ นี้เป็นคุณลักษณะอีกประการหนึ่งของพลเมืองอาเซียน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 7)

2.2.5 มีจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในภูมิภาค วัตถุประสงค์ของกฎบัตรข้อที่ 9 มุ่งสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้แน่ใจว่ามีการคุ้มครอง สภาพแวดล้อมในภูมิภาคความยั่งยืนของรักษาทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาคการอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรมในภูมิภาคและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาค และวัตถุประสงค์ของ กฎบัตรข้อที่ 12 มุ่งเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยมั่นคงและปราศจากยา เสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียนทั้ง 2 ข้อนี้ ต้องการคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนที่มีจิตสำนึก รักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในภูมิภาคเป็นสำคัญ เพราะหากไม่มีจิตสำนึก ดังกล่าวย่อมยากที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งไม่กระทบกับสิ่งเหล่านั้นได้

2.2.6 พัฒนาศักยภาพตนเองอยู่เสมอ โลกยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อย่างยิ่งยวด ประกอบการสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาตนเอง อยู่เสมอเพื่อให้ก้าวทันสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะการถือหลักการศึกษาตลอดชีวิตเป็นวิธีการพัฒนา ตนเป็นคุณลักษณะที่จะทำให้พลเมืองอาเซียนมีความเข้มแข็ง เป็นรักษาทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยสร้างพลัง ความเข้มแข็งให้ประชาคมได้เป็นอย่างดี และในขณะเดียวกันก็ต้องตระหนักในการแสวงหาโอกาสใน การพัฒนาตนเองเพื่อให้เข้าถึงความทัดเทียมกันทั้งด้านการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคมและความ ยุติธรรมต่างๆ ด้วย เพื่อความกินดีอยู่ดีของตนและความผาสุกของประชาคมนั่นเอง (สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ข้อ 10-11)

2.2.8 เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคม เนื่องจากอาเซียนมีความหลากหลายทาง วัฒนธรรมที่ชัดเจน การยอมรับความหลากหลายและเคารพซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่มี ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะนำมาสู่การให้เกียรติ และความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งจะไม่เป็นอุปสรรค ในการสร้างสรรค์อาเซียนให้เป็นหนึ่งเดียวตามวิสัยทัศน์อาเซียนอันจะก่อให้เกิด “เอกภาพบนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ซึ่งเป็นความสง่างามของภูมิภาคนี้ การเคารพ ความแตกต่าง นี้ เป็นข้อหนึ่งในคุณสมบัติของ “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย 6 ประการ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554, ออนไลน์) หัวใจสำคัญอยู่ที่การเคารพ ซึ่งเกิดจากการยอมรับบนฐาน ความเข้าใจและให้ เกียรติผู้อื่น (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 14)

2.2.9 ยึดมั่นหลักสามัคคีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น จากคุณลักษณะต่างๆ ข้างต้นนั้น ภาพรวม คุณลักษณะของพลเมืองที่จะส่งเสริมการสร้างสรรค์ประชาคมอาเซียนร่วมกันนั้น อาจกล่าวได้ว่า ได้แก่ ความสามัคคีของสมาชิกในองค์การ ซึ่งเป็นผลจากคุณลักษณะข้ออื่นๆข้างต้น และทำที่ที่ดีงามต่อผู้อื่นซึ่งอาจมิใช่สมาชิกในองค์การด้วยหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนั่นเอง คุณลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมวัตถุประสงค์ข้อสุดท้าย(ข้อ 15)ของกฎบัตรอาเซียนได้เป็นอย่างดี นั่นก็ คือ วัตถุประสงค์ที่ว่า เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลัง ขับเคลื่อนขั้นแรกของความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาคในภาพ

แบบของภูมิภาคที่เปิดกว้างโปร่งใสและไม่ปิดกั้น” ในทางกลับกันหากพลเมืองอาเซียนขาดคุณสมบัติเรื่องความสามัคคี ย่อมยากที่จะมีเอกภาพ ยากที่จะเกิดความเป็นศูนย์รวมอันหนึ่งอันเดียว และส่งผลให้อ่อนด้อยพลังขับเคลื่อนต่าง ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกับภูมิภาคอื่น ๆ ย่อมเป็นเรื่องยาก เพราะอาจไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากความอ่อนด้อย ลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ประชาคมอาเซียนยากที่จะยืนหยัดอยู่อย่างยั่งยืนได้ เพราะฉะนั้น การสร้างปัจจัยทางคุณลักษณะของพลเมืองในเรื่องความสามัคคีและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง

3. คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ

ในฐานะที่อาเซียนเป็นองค์การที่มีกฎหมายรองรับเป็นองค์การระดับภูมิภาค ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจะได้กล่าวถึงเป็นประเด็นตามลำดับ ดังนี้

3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การนั้น จัดเป็นพฤติกรรมทางบวกของคนในองค์การที่ผู้บริหารทุกองค์การต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การของตนจากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ (Organizational Citizenship Behavior OCB) พบว่ามีผู้ศึกษาและให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การไว้หลายท่านดังนี้

โอแกน (Organ, 1991, 275) หมายถึง พฤติกรรมการให้ความร่วมมือที่สมาชิกมีให้แก่องค์การ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นองค์การไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำรวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใดๆโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ (Altruism) พฤติกรรมความสุภาพอ่อนน้อม (Courtesy) พฤติกรรมความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา (Sportsmanship) พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ (Civic Virtue) และพฤติกรรมความสำนึกในหน้าที่ (Conscientiousness)

บอร์แมนและมอโทวิดโล (Borman and Motowidlo, 1993 อ้างถึงใน Niehoff, 2001, 4) กล่าวว่า พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การนั้นควรเป็นพฤติกรรมที่สนับสนุนองค์การสังคมและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

ความคิดเห็นหรือแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย

ดร.ฉันทวิทย์ สุชาติานนท์"ผู้แทนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระบุว่า ที่มาเลเซีย สิงคโปร์และฟิลิปปินส์ต่างใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการทั้งนั้น และถ้าบวกประชากรทั้ง 3 ประเทศรวมกันก็จะมีมากถึง 120 ล้านคน นั่นหมายถึงแรงงานของทั้ง 3 ประเทศที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษจะสามารถโยกย้ายเข้ามาแข่งขันทำงานในประเทศ

ได้ก็ได้ในภูมิภาค และบัณฑิตไทยที่จบจากสถาบันอุดมศึกษาปีละ 3 แสนคนในเวลานี้จะหางานกันอย่างไร นั่นเป็นสิ่งที่กำลังท้าทายเราอยู่สมรรถนะการศึกษาไทยน่าห่วง โดยให้ชี้ให้เห็นถึงเรื่องน่าเป็นห่วงของภาคการศึกษาไทยเมื่อต้องรวมเป็นประชาคมอาเซียนว่าจากผลการจัดอันดับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งหมด 57 ประเทศ ในปี 2552 โดยสถาบันการพัฒนากิจการศึกษานานาชาติหรือ IMD พบว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 26 ขณะที่ภาพรวมสมรรถนะด้านการศึกษาไทยอยู่ในอันดับที่ 47 อีกด้านเมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันเพื่อสะท้อนสถานภาพการศึกษาของประเทศไทยยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษาไทยมีผู้จบระดับอุดมศึกษาเพียง 18% อยู่ในอันดับที่ 43 และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของไทยยังด้อยคืออยู่ในอันดับที่ 51 ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาพบว่างบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) อยู่ที่ 4.4% และรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัวอยู่ที่ 165 ดอลลาร์สหรัฐ มีอันดับที่ 52 การถ่ายโอนความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ได้อันดับที่ 32 และการจัดการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของภาคธุรกิจ ได้อันดับที่ 23 ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีมาตรการที่ควรดำเนินการเพิ่มเติมแก้ไขปัญหา เตรียมความพร้อม เมื่อต้องเปิดเสรีภาคการค้าบริการด้านการศึกษา และการเป็นตลาดเดียวกันทั่วอาเซียนในอีก 5 ปีข้างหน้าด้วยมาตรการ อาทิ ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยให้มีระบบวัดผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ ภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน การวิจัยด้านอาเซียน การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา สนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ พร้อมกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาไทยได้แสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในเวทีอาเซียน เป็นต้น การเตรียมตัวเองให้พร้อม สร้างเยาวชนที่มีความสามารถ เพื่อรับกับสังคมพหุวัฒนธรรมให้ได้ จึงจะเป็นทางออกสำหรับการพัฒนาประเทศ การอยู่ร่วมกับคนในภูมิภาคอาเซียนได้อย่างเท่าเทียมและมั่งคั่งไปพร้อมกันได้ (ประชาชาติธุรกิจ, 2553)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อรวรรณ สีลวานิช (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน

ความพร้อมของนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อระดับความรู้ของคณะสังคมศาสตร์ก่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 และ 3 ที่เรียนที่รังสิต จำนวน 63 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมีอายุ โดยเฉลี่ย 20 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไป ที่สื่อได้นำเสนอต่อสาธารณะอยู่สม่ำเสมอในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเชิงลึกของการเคลื่อนย้ายแรงงานและข้อตกลงที่อาเซียนได้จัดทำขึ้น เพื่อเตรียมสำหรับเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีใน ปี พ.ศ. 2558 ได้ถูกตองนัก

ค่าเฉลี่ยรวมในการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ทิศนะที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในระดับอาเซียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมตัวของนักศึกษาอย่างชัดเจนและจริงจัง เพื่อนักศึกษาที่จะก้าวมาเป็นผู้นำของสังคมในอนาคต ได้มีความพร้อมรับเป็นผลดีและเป็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

โครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 ได้มีมติร่วมกันในการทำแผนแม่บทเพื่อรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 โดยแผนแม่บทดังกล่าวมีเป้าหมาย ให้ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นฐานการตลาดและการผลิตร่วมกัน (Single Market & Single Production Base) เพื่อเปิด โอกาส

ให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี เช่น การเปิดเสรี การค้าการเกษตร ประมง ไม้ ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ การบิน การท่องเที่ยวและบริการ ในส่วนของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (Free Flow of Professionals) จะเปิดเสรีสำหรับตลาดแรงงาน เริ่มที่ 7 อาชีพ คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งจะเริ่มใช้ในปี 2558 และจากผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2553 ของ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานพบว่า ประชากรในวัยเรียนของไทยทราบข้อมูลเรื่องนี้ประมาณ 0.55 % ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมความพร้อมของประชาชนของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพราะประเทศต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่างเร่งพัฒนา ศักยภาพของประชาชนภายในประเทศเพื่อแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ซึ่งในอนาคตอันใกล้การแข่งขันในตลาดแรงงานจะรุนแรงมากขึ้นเพราะนักศึกษาจะต้องแข่งกับคนทั้งอาเซียนการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของไทยจะต้องมีการตื่นตัวและเร่งเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักศึกษากระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวและเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานอื่นๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้

เป็รื่อง กิจวัฒน์ภร (2554) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการา บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และ ราชอาณาจักรกัมพูชา

ในปี พ.ศ.2550 ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกัมพูชา ได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม

ที่ประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558

1. การสร้างความตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน
3. ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน
5. การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียน ให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้
6. การธำรงรักษากฎมีปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศ ให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม
7. การเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
8. การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ
9. การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือได้ในทุก 2 ปี

แพรวภัทร ยอดแก้ว (2554) โปรแกรมสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ริเริ่มและผลักดันให้เกิดเป็นประชาคมอาเซียน ต้องมีการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาประชาชนในประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ซึ่งการเตรียมพร้อมควรที่จะเริ่มต้นจากการพัฒนา “ทุนมนุษย์” โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั่นคือ ประชาชนในประเทศหรือพลเมืองอาเซียน โดยการสร้างความตระหนักรู้ให้กับทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชน ให้ตระหนักถึงความเป็นพลเมืองอาเซียน มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองอาเซียน เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและภูมิภาค เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์และการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

พระราชรัตนาลงกรณ์ (2554) ทิศทางของการจัดเตรียมองค์ความรู้เพื่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

การที่เราจะก้าวเข้าไปสู่การเป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมินั้นจะต้องเปิดใจให้กว้างและจะต้องเตรียมการเพื่อให้พร้อมสำหรับการรองรับ คือการต้อนรับผู้ที่จะเข้ามาสู่บ้านเราในฐานะที่เป็นแขก และการก้าวออกไปเพื่อเยี่ยมเยียนหรือสร้างความเข้าใจกับคนอื่นในฐานะที่เราเองเป็นแขกของเขา ซึ่งการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เหตุผลเพราะโลกมันได้แคบลงกว่าที่เราคิดไว้การที่เราเคยคิดแต่เดิมว่าไม่เป็นไรเราอยู่เพียงลำพังก็ได้ไม่มีใครว่าเราไม่มีใครรู้จักเราเราก็อยู่ได้แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเมื่อโลกมันแคบลงๆ แล้วเราจะคิดอยู่แต่กับความคิดเดิมเช่นนั้นไม่ได้เพราะแม้เราจะไม่ก้าวออกไปหาคนอื่น แต่รู้ไหมว่าคนอื่นเข้าจะก้าวเข้ามาหาเราเอง

เสมือนหนึ่งในเรื่องของประชาคมอาเซียนที่เกิดขึ้นเพราะต้องการที่จะยกระดับความสัมพันธ์ของคนในภูมิภาคให้มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น กล่าวคือเป็นการเปิดโอกาสให้คนในประชาคมอาเซียนได้รู้จักกันและเรียนรู้กันมากขึ้นนั่นเอง โดยที่แก่นหรือแกนของการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าหากว่าเราไม่มีการศึกษาและการวิจัยที่จะสามารถเข้ามาสร้างความรู้และความเข้าใจของคนในประชาคมอาเซียนได้ ดังนั้น การศึกษาและการวิจัยจึงถือว่าเป็นหัวใจหลักของการเป็นประชาคมอาเซียน

นพดล สุตันตวิญชัยกุล (2554) การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี เพื่อการสร้างมาตรฐานด้านแรงงานฝีมือให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงาน ผู้เชี่ยวชาญตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะด้านที่ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ และการรวบรวมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วย

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถานศึกษา อาชีวศึกษาทั้งหมด 839 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างมา 300 ตัวอย่าง และคัดเลือกที่สมบูรณ์ได้ 249 ตัวอย่าง จึงสามารถให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น

ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อาชีวศึกษาไทย ด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนจาก 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนนั้น ส่วนใหญ่ในด้านหลักสูตรต่างๆ จะอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช .) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะอยู่ในระดับมาก หรือในส่วนของความพร้อมในการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ในการเตรียมความพร้อมการผลิตช่างฝีมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาของไทยมีนโยบายที่เน้นไปในด้านการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ซึ่งผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ด้วยเหตุ ผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าควรเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู -อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้า หาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนการวิจัยเรื่องต่อไปควรให้มีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เป็นผู้ผลิตแรงงานชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการให้ทันในปี พ.ศ.2558

งานวิจัยต่างประเทศ

ทอมสันและจูลี เทียนไทย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey ของ ASEAN Foundation

จากการศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey ของ ASEAN Foundation (มูลนิธิอาเซียน) เมื่อปีพ.ศ.2551 โดยนักวิจัยหลักสองท่านได้แก่ Dr. Eric C. Thompson จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และ ผศ.ดร.จูลี เทียนไทย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สํารวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศ (อาทิ มหาวิทยาลัยแห่งชาติของสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยมลายา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น) จำนวนประเทศละ 200-220 คน รวมทั้งสิ้น 2,170 คนทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่ออาเซียนของปัญญาชนทั้งสิบประเทศโดยมีข้อค้นพบที่สำคัญด้านความเป็นพลเมืองอาเซียนในคำถามที่ว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Citizen) หรือไม่นั้น ร้อยละ 76.8 ของนักศึกษาอาเซียนทั้งหมดเห็นด้วยว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียนส่วนนักศึกษาไทย เห็นด้วยร้อยละ 67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ (สักรินทร์, 2555, ออนไลน์) ดังนั้น แนวทางสำคัญของการสร้างสรรค์ความสำเร็จของประชาคมอาเซียน จึงควรพัฒนาความเป็นพลเมือง อาเซียนในประเทศไทย ให้มีความก้าวหน้ามาสู่อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน คือ การสร้างสรรค์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองอาเซียน โดยการพัฒนาพลเมืองอาเซียนและพัฒนาพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องในลักษณะการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เช่น ประวัติ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนและทฤษฎีที่เกี่ยวกับ หลักการบริหารจัดการการศึกษาในเรื่องการใช้ 4M คือ Man คน Money เงิน Materials วัสดุเครื่องมือ ทรัพยากรและ Management การจัดการ เป็นความคิดหลักในการบริหารจัดการการศึกษา

2. ปรีกษาและขอคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและหลักการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือวิจัยและกรอบแนวคิดของโครงการวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1) ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องงานวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่า 30 ปี

2) ดร.ธเนศ ด่วนชะเอม ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย อดีตผู้อำนวยการกองส่งเสริมและกองประสานงานวิจัยแห่งชาติ 2 สมัย อดีตนายกสมาคมนักวิจัยในพระบรมราชูปถัมภ์แห่งประเทศไทย 2 สมัย เป็นผู้เชี่ยวชาญการฝึกสอนและการฝึกอบรมเรื่องงานวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่า 30 ปี

3) นายกฤษณ์ธวัช นพนาดีพงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นผู้เชี่ยวชาญการฝึกสอนและจัดฝึกอบรมเรื่องงานวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่า 10 ปี

3. ประชากรที่ศึกษามี 2 ประเภทคือ

3.1 ประชากรที่เป็นเอกสาร (สิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา) ได้แก่ หลักการหรือนโยบายต่างๆ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและหลักการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งได้จากการค้นคว้าตามแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากเว็บไซต์ต่างๆ

3.2 ประชากรที่เป็นบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานและคณาจารย์ในคณะศิลปศาสตร์ และผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 25 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงประจักษ์มากที่สุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกจาก การดำรงตำแหน่งทางการบริหารที่เกี่ยวข้องตามสายงานของคณะศิลปศาสตร์ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอย่างน้อย 1 ปี ประสบการณ์และ

ความเชี่ยวชาญ และเลือกคณาจารย์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview form)
2. แบบสนทนากลุ่มย่อย (Focus group Discussion form)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

2. สร้างประเด็นคำถามตามโจทย์วิจัย วัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดของการวิจัยในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) การบริหารจัดการการศึกษาที่มีความสำคัญหรือจำเป็นมากน้อยอย่างไร

2) สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการของคณะศิลปศาสตร์ มีลักษณะเป็นอย่างไร

ในการบริหารจัดการการศึกษาโดยยึดหลัก 4M คือ การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) การบริหารทรัพยากรวิจัย (Materials) และการจัดการ (Management)

3) ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการบริหารจัดการการศึกษาใน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4) แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

5) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

6) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยทั้ง 2 ประเภทมาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. หัวหน้าโครงการวิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. คณะผู้วิจัยได้อบรมนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ฯลฯ จำนวน 6 คน เพื่อฝึกเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยโดยอธิบายชี้แจงขั้นตอนวิธีการและแนวคิด

การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถบันทึกข้อมูลได้ตามความเป็นจริง (เป็นการฝึกผู้ช่วยนักวิจัย โดยคณะผู้วิจัยจะฝึกนักศึกษาให้รู้ในเรื่องของกระบวนการ การเก็บข้อมูล และการวิจัยขั้นต้น เพื่อเป็นการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ให้กับประเทศในอนาคต ตามที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดไว้

3. คณะผู้วิจัยพร้อมด้วยนักศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งได้มีการบันทึกเทป ถ่ายภาพประกอบและ การจดบันทึกให้ครบถ้วนสมบูรณ์ บริบูรณ์ จำนวน 25 คน

4. คณะผู้วิจัยพร้อมด้วยนักศึกษา ได้จัดเวทีสำหรับการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group discussion) จำนวน 10 คน โดยหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นผู้ป้อนข้อคำถาม โดยมีคณะผู้วิจัยร่วมดำเนินการบันทึกเทปและจดบันทึกข้อมูล และถ่ายรูปหรือ ทำแบบสอบถามการให้ข้อวิพากษ์จากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คณบดีคณะศิลปศาสตร์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ เป็นต้น เพื่อแทนการประชุมกลุ่มย่อย

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มย่อยหรือการให้ข้อวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเก่า เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันโดยใช้การสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกัน ก็ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสาร หรือทำการซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อความแน่นอนว่าเหมาะสมหรือไม่

2. ตรวจสอบคณะผู้เก็บรวบรวมข้อมูล (Investigator) คือ คณะผู้วิจัยและนักศึกษา ได้ใช้เทคนิควิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดและวางแผนไว้หรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย ซึ่งเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ บริบูรณ์ตามประเด็นปัญหาที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยอ่านจับใจความสำคัญแล้วจำแนกออกเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แล้วลดทอน จัดกลุ่ม แล้วตีความ เพื่อสร้างข้อสรุปข้อกำหนด เป็นประเด็นของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โดยมีหลักการในการวิเคราะห์เนื้อหา หัวใจสำคัญคือ การวางระบบข้อมูลโดยการจัดประเภทของคำ และข้อความที่จะวิเคราะห์ ซึ่งการจัดประเภท (Categories) นั้น ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ระบบจำแนกประเภทควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
- 2) ระบบจำแนกประเภทควรมีครอบคลุม คือ สามารถรองรับคำ และข้อความที่จะถูกแจ่งได้เป็นอย่างดี มีการระบุรายละเอียด แนวคิด ตัวแปรให้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 3) ต้องมีความเด่นชัดในตัวเอง
- 4) ไม่ควรมีความซ้ำซ้อนเหลือเกิน
- 5) มีการใช้หลักการเดียวกันในการจัดระบบทดลองงานวิจัย และวิเคราะห์

1) วิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive analysis) คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บส่วนย่อยๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน แล้วนำมากำหนดเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2) วิเคราะห์เชิงบริบทหรือเชิงวัฒนธรรม (Content or cultural analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพให้สอดคล้องกับกิจกรรม บริบทและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษา

3) การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 2 ประเภท มากำหนดเป็นขอบเขตหรือประเด็นรูปแบบฯ แบบจำลอง เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษา โดยยึดหลักการบริหาร 4M คือ เป็นส่วนสำคัญเพื่อนำไปสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

4) นำรูปแบบฯ ที่ยกร่างแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

5) คณะผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เป็นรูปแบบฯ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการนำไปใช้บริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อไป

6) ได้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อนำไปสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 จำนวน 1 รูปแบบ

7) นำเสนอรูปแบบฯ ให้กับคณะผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

8) การเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 2) เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เทคนิควิธีการและหลักการในการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของคณะศิลปศาสตร์ และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ รายงานประจำปี งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้บริหารและคณาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษาและการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้อมูลสำคัญ (key informant) จำนวน 30 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลและคณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการ (Triangulation) คือ ความแตกต่างของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ความแตกต่างของระยะเวลาที่ให้ข้อมูลและความแตกต่างของสถานที่ที่ให้ข้อมูล รวมทั้งตรวจสอบความไม่มีอคติของคณะผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ที่ปรากฏว่าข้อมูลมีความสอดคล้องหรือเป็นไปในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีความถูกต้อง จึงทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) เพื่อตอบใจทฤษฎีวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เทคนิคและหลักการการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน ปี พ.ศ. 2558

ตอนที่ 3 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน ใน ปี พ.ศ. 2558

คณะผู้วิจัยได้สรุปในแต่ละตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 30 คน ได้ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาพบว่า ส่วนใหญ่กล่าวในลักษณะเดียวกันว่า การบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ ในสภาพปัจจุบัน ได้ใช้หลักการบริหารใน 4 ประเด็น ดังนี้

1. นโยบายการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์

นโยบายการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์ ที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.1 ด้านบุคลากร ผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ ได้มีการวางแผน มีหลักการวิธีการข้อกำหนดเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการและบุคลากรสายสนับสนุน โดยมีการสอบบรรจุแต่งตั้ง มีหลักเกณฑ์และระเบียบการสอบคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยฯ ได้กำหนด มีการประเมินผลการปฏิบัติงานจากผลงานที่ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่งที่ได้สอบบรรจุและได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ และมีการอบรมหรือส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาการที่ทันสมัย รวมทั้งเปิดโอกาสให้ลาไปศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการด้านบุคลากร

1.2 งบประมาณในการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์

งบประมาณในการบริหารจัดการคณะฯ ยังมีไม่พอเพียง สำหรับในการบริหารจัดการคณะศิลปศาสตร์เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.3 วัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้สำหรับการเรียนการสอน ยังมีความพร้อมและยังไม่มีที่ทันสมัย และมีไม่พอเพียงในการจัดการการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยเฉพาะคณาจารย์ ไม่มีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การสอน การทำงานที่พอเพียง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่อง Printer มีไม่พอเพียงสำหรับใช้ปฏิบัติงานของคณาจารย์ และใช้สำหรับสอนนักศึกษา ในห้องเรียนมีเครื่องมือและอุปกรณ์ยังไม่พร้อม

1.4 การจัดการศึกษาในแต่ละสาขา ยังไม่มีความพร้อม และหลักสูตรยังไม่ทันสมัย ที่จะรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยังไม่มีความเสี่ยงมากพอและยังไม่สามารถดึงดูดนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่ออย่างมีคุณภาพ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เทคนิคและหลักการ การบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมทั้งวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้กล่าวถึง ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการศึกษา ทั้งในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการศึกษา สื่อการสอนและด้านการจัดการศึกษาทั้งที่เป็นหลักสูตรด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การประเมินผลการจัดการการศึกษา จะต้องใช้เทคนิควิธีการและหลักการ ในการบริหารจัดการการศึกษา ที่มุ่งผลสำเร็จที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและต้องสร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่กับ คุณธรรม เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะและของมหาวิทยาลัย โดยจัดกิจกรรมที่เหมาะสมใน แต่ละสาขาวิชา มีการสอนในแต่ละรายวิชา ที่มีสื่อที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งใช้หลักการมอบหมายงาน ให้ทำเป็นรายบุคคล และทั้งเป็นกลุ่ม มีเนื้อหา ของแต่ละวิชาตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ใน 4 สาขาวิชาอาชีพที่จำเป็นและเป็นที่ยอมรับและความ ต้องการของอาเซียน

ตอนที่ 3 รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่นำไปสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดได้กล่าวในลักษณะเดียวกันว่า ควรเลือกรูปแบบหรือมีต้นแบบการบริหาร จัดการการศึกษาที่ชัดเจน และเหมาะสมในการศึกษาที่เป็นรูปแบบฯ ที่สามารถนำไปดำเนินการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากสาขา ซึ่งจะเลือกรูปแบบที่ทุกสา ขามมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลสำคัญนี้ ในการกำหนดรูปแบบหรือโครงสร้างของรูปแบบการบริหาร จัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ข้อมูลสำคัญมาจากผู้บริหารและคณาจารย์ใน สาขาที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 4 สาขาและจากสาขาที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์ที่ เกี่ยวข้องในสาขาต่าง ๆ ครอบคลุมทุกสาขา สามารถสรุปโดยยังไม่แจ่มแจ้งความถี่ได้ดังนี้

การบริหารจัดการการศึกษา

1. ต้องมีการจัดตั้งสำนักศึกษาทั่วไปขึ้นตรงกับสำนักงานอธิการบดี
2. วิชาการต้องมีการวิพากษ์หลักสูตร มีการประเมินหลักสูตร ประเมินหลักสูตรโดย ผู้ประกอบการที่รับนักศึกษาไปทำงาน

3. ต้องมีการจัดกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย เช่น มีกิจกรรมส่งเสริมในทุกวิชา เช่น กีฬา ภายใน กิจกรรมชมรม เช่น มีการจัดกิจกรรมเด่นๆ ที่นักศึกษาสนใจ
4. เป็นกิจกรรมในรูปของกิจกรรมชมรม มีอาชีพไปสู่อาเซียน มีการทำ Mou ส่งนักศึกษา ไปสู่อาเซียน กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์
5. ปรับปรุง อาคารสถานที่ใหม่ ให้เล็ก จิวแต่แจ้ว ปรับปรุงอาคารเรียน อาคารโรงแรมให้ เหมือนมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่มีชื่อเสียงในเรื่องการโรงแรม การตั้งโรงงานทำคุกกี้ ภายในโรงแรมจะมี ชื่อเสียง ต้องมีห้องพักโรงแรมให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติและฝึกจริงในหลักสูตร ให้ลงมือปฏิบัติและ ฝึกจริง จัดให้นักศึกษาเป็นผู้จัดการโรงแรมจริง เป็นบาร์เทนเดอร์จริง จัดทำเป็นบริหารภัตตาคารจีน ให้นักศึกษาเป็นผู้บริหารจริง และมีอาหารราคาถูก เพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริงเป็นต้น เมื่อนักศึกษาจบ ออกไปแล้วสามารถไปปฏิบัติงานได้ แล้วให้ออกใบรับรองใบประกาศว่าเคยฝึกงานปฏิบัติจริงให้กับ นักศึกษา โดยต้องได้มาตรฐานจริง
6. การท่องเที่ยวต้องเป็นศูนย์มาตรฐาน มีแรงงานมาตรฐาน ให้สามารถปฏิบัติเป็นไกด์จริง ต้องมีสมาคมอบรมไกด์ให้กับนักศึกษาจริง เมื่อจบออกไปแล้วสามารถปฏิบัติได้จริง
7. สาขาการท่องเที่ยวต้องเปิดเป็นศูนย์การท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ ให้นักศึกษาเป็นไกด์ ฝึกหัด สามารถพาไปเที่ยวตลาดนางเลิ้งสถานที่ท่องเที่ยวเก่าแก่ของนางเลิ้ง เป็นต้น
8. การจัดแพ็คเกจการท่องเที่ยวให้มีราคาเหมาะสม มีการจัดจริงและจัดสถานที่ท่องเที่ยว และให้มีราคาเหมาะสม อาจจัดแบบเก็บเงินไม่มาก แล้วแต่จะให้ ได้เงินจากการใส่หมวกบริจาค ใน การเป็นไกด์จริง
9. ภาษาอังกฤษสื่อสารสากล ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาสาขาการท่องเที่ยว ได้ฝึกสื่อสาร ภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ โดยจัดการท่องเที่ยวให้กับชาวต่างประเทศในราคาพิเศษ หรือฝึกจริง โดยไม่รับเงิน แล้วแต่จะบริจาคให้ เพื่อฝึกเป็นไกด์ฝึกหัดต้องมีชาวต่างชาติเข้ามาสอนจริง โดยทำการ แลกเปลี่ยนและทำ Mou ระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน
10. สาขาไทยประยุกต์ ให้นำนักศึกษาจีนมาสอนสนทนาจริง และฝึกสนทนาจริง ประเทศใน กลุ่มอาเซียน เช่น พม่า มาเลเซีย สิงคโปร์ กัมพูชา เป็นต้น มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมาสอนจริง
11. หลักสูตรต้องปรับปรุงให้ทันสมัย โดยไปศึกษาหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ทั่วประเทศ แล้วนำมาปรับและดัดแปลงหลักสูตรของคณะในทุกสาขาให้ทันสมัย และควรทำก่อน มหาวิทยาลัยฯ อื่นๆ
12. สถานที่ อาคารเรียน ให้ประชาสัมพันธ์ในการจัดงานวันอาหาร เป็นวันเสาร์ไคร่มี การไว้อาลัยให้กับเสด็จพ่อกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จัดเรือนหมอบพ มีการโชว์กระบี่กระบอง ในงาน วันอาหาร มีกิจกรรมที่ดึงดูดคนทั่วไปให้สนใจ มีน้ำตาลสด ช่าย มีสูตรอาหารชาววังช่าย สูตรยา โบราณของหมอบพ สูตรอาหารของเสด็จพ่อกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ มีการสร้างวัตถุมงคลเป็น

รูปเสด็จพอรหมหลวงชุมพรเขตรอย่างต่อเนือ่ง มีงานแสดงเด่น ๆ ประจำปี ในวันอากาศ มีจุดคบเพลิง ที่สวยงาม มีละครชาตรี มีอาหารต้นตำรับชาววัง มีการตกแต่งให้เหมือนห้องเสวยจริง

13. ทบอาคาร 3 ให้ทำเป็นสระว่ายน้ำ เปิดร้านค้าขายริมรั้ว ทางออกมหาวิทยาลัยฯ เป็นร้านค้า ทำเหมือนสวนสัตว์เขาดิน มีร้านขายอาหารกลางคืนของมหาวิทยาลัยฯ ของคณะ ศิลปศาสตร์โดยเฉพาะ

14. มีการขายของที่ระลึกทำนเสด็จพอรหมหลวงฯ มีน้ำตาลสด สูตรกรมหลวงฯ มีกล่อง กระจบอง ขนมจีน น้ำพริก แห้งใส่กล่องขาย มีหมูใบตองอบแห้งขาย เป็นต้น

15. มีการประสานงานกับสโมสรฟุตบอลราชวิถี เพื่อก่อตั้งเป็นสโมสรราชวิถี พาณิชยการ พระนคร ทำวาสูกวี ระหว่างมหาวิทยาลัยกับราชวิถี ศิษย์เก่าตั้งสโมสรราชวิถี-พาณิชยการพระนคร เพื่อดึงดูดนักกีฬา- นักฟุตบอลกับมหาวิทยาลัยฯ

16. ต้องมีการจัดหลักสูตรให้เป็นประโยชน์กับนักศึกษา ให้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ ให้สอบถามศิษย์เก่าปัจจุบันว่านำไปใช้ประโยชน์ อย่างไร และไปสอบถามผู้ประกอบการว่าใช้ประโยชน์ในวิชาใดบ้าง ต้องจัดกระเข้าให้เหมาะสมว่าควรมีเพิ่มเติมวิชาอะไร

17. ภาษาอังกฤษต้องมีการสอนสนทนาจริง ให้ใช้ฝรั่งจริงมาสอน คนในชาตินั้นๆ มาสอน จริง หรือภาษาอาเซียน ต้องจัดการสอนให้สามารถสนทนาภาษาอังกฤษได้จริง

18. มีการจัดวิชาที่เป็นประโยชน์เพิ่ม เพื่อให้การบริหารจัดการการเรียนรู้ กฎหมายและสื่อ ที่เป็นประโยชน์ การรู้สิทธิของตนเองและเป็นประโยชน์กับตนเอง

19. การท่องเที่ยวในบางรายวิชาต้องสอนนักศึกษาให้สามารถฝึกปฏิบัติจริง ต้องสอน ภาคปฏิบัติจริง นักศึกษาต้องได้ลงปฏิบัติจริงในรายวิชานั้นๆ การฝึกเป็นไกด์อาชีพต้องมีการฝึกเกม ต่างๆ ต้องมีการสอนล่วงหน้า สอนเกมที่หลากหลาย ในการเป็นไกด์นำเที่ยวบนรถทัวร์ด้วย เพื่อให้ลูกทัวร์เกิดความพึงพอใจ

20. ต้องสอนหลักการพูด การวางบุคลิก มีการแข่งขันประกวดได้วาที การประกวด บุคลิกภาพ มีการส่งเสริมออกไปประกวดระดับประเทศ

21. ในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ต้องมีการคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์เกี่ยวกับการ์ตูน กิจกรรมที่แสดงความเป็นไทย กิจกรรมการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับกลไกการทำงาน การ ดำเนินชีวิต ฝึกการทำบัญชีครัวเรือน มีการใช้หลักเศรษฐศาสตร์ มีการใช้จ่ายการวางแผนการใช้จ่าย ระยะยาว ฝึกการหารายได้ โดยไม่ผิดกฎหมาย

22. เปิดวิชาการพูดภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน ได้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์จากอาเซียน มาสอนหลักสูตร ให้สามารถเรียนรู้ สื่อสารภาษาอังกฤษได้ และให้สามารถพูดได้ แม้เด็กน้อย ไม่ต้อง รู้ลึกผิด เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสาร ทั้ง ภาษาจีน อินเดียน จีน พม่า กัมพูชา ภาษาในอาเซียนได้ และ

อาจขยายไปสู่ภูมิภาคเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ให้สามารถพูดและสามารถติดต่อกันได้ และขยายไปสู่อาเซียน

23. ต้องมีการไปสอบถามศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันว่าต้องการเรียนอะไรเพิ่ม ว่าต้องการเรียนวิชาอะไรเพิ่มเติมหรือไม่ที่สามารถไปประกอบอาชีพในประเทศอาเซียนได้

24. ต้องมีการพัฒนาอาจารย์ 4 ด้าน นำอาจารย์มาทำกิจกรรมแข่งขัน สัมพันธ์ มีการฝึกอบรม ตามที่อาจารย์ต้องการ ตามความเหมาะสม

25. มีการจัดส่งอาจารย์ไปเข้าร่วมเครือข่ายศึกษาทั่วไป ในภาคกลางตอนล่าง ที่มีศูนย์อยู่ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

26. ต้องมีการจัดอบรมสัมมนา เฉพาะกลุ่มศึกษาทั่วไป

27. ส่งอาจารย์ไปสัมมนาการจัดหลักสูตรใหม่ๆ จัดหลักสูตรใหม่ๆ เช่น วิชาเกี่ยวกับท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศ คนในท้องถิ่นมาจากไหน มีความเป็นมาอย่างไร ส่วนวิชาที่เรียนมาแล้วไม่ได้ใช้ จะจัดเรียนทำไม ให้จัดวิชาที่เป็นประโยชน์ลงในหลักสูตรใหม่ๆ

28. ต้องมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการสอน ต้องมีการจัดประชุมเป็นประจำ ต้องใช้อิงเกณฑ์ไม่ใช่อิงกลุ่ม

29. ต้องอธิบาย ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ต้องมีจิตวิญญาณ มีมาตรฐานความเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยฯ จริงๆ ซึ่งขณะนี้มีอาจารย์เก่าครอบงำไม่เป็นระดับมหาวิทยาลัยฯ และไม่ได้มาตรฐานมหาวิทยาลัยฯ

30. ให้สิทธิในการสอนของอาจารย์อย่างเต็มที่ มาตรฐานของอาจารย์มหาวิทยาลัยฯ อาจารย์เก่าแก่ ส่วนมากไม่เป็นมาตรฐานไม่ได้มาตรฐาน เป็นอาจารย์เทียบเท่าระดับอนุบาลและประถมศึกษา

31. หัวหน้าต้องมีความเป็นมาตรฐานของมหาวิทยาลัยฯ ไม่ใช่ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยฯ

สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารสากล

1. ต้องการให้มี Native teacher แลกเปลี่ยนอาจารย์ภาษาอังกฤษกับอาจารย์ต่างประเทศจริงๆ ให้มาหลายๆ คน

2. ส่งอาจารย์ไปฝึกอบรมภาษาอังกฤษ 3 เดือน โดยคัดเลือกจากการฝึกอบรมในคณะศิลปศาสตร์ และคัดเลือกจากผู้ได้คะแนนสูงเรียงตามลำดับ ในแต่ละสาขาวิชา และคัดเลือกและส่งไปฝึกอบรมภาษาอังกฤษจากสถาบันที่มีชื่อเสียง

3. มีห้อง sound lab ให้พอเพียงทั้งการฟัง และการพูด

4. รับนักศึกษาที่มีคุณภาพ ต้องคัดเข้ามาเรียนจริงๆ

5. เข้าไปสอบใน entrance และคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณภาพจริงๆ เข้ามาเรียน ไม่รับมาทั้งหมด แต่ไม่มีคุณภาพ
6. สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึง แสดงจุดเด่นของคณะศิลปศาสตร์เป็นวังเก่าของเสด็จพ่อกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
7. มีห้องเรียนไม่พร้อม ไม่ทันสมัย
8. มีหลักฐานที่ทันสมัย ปรับปรุงให้สอดคล้องกับอาเซียน
9. จัดฝึกอบรมอาจารย์ทั่วไป หลักสูตรระยะสั้น
10. ส่งอาจารย์ไปฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทุกคนมีทุนให้ ไม่ใช่ให้ผู้บริหารไปเที่ยวกัน ต้องมีเงิน support ทางวิชาการให้พอเพียง
11. มีการจัดสรรงบประมาณให้พอเพียง สำหรับฝึกอบรมอาจารย์ทุกคนและส่งอาจารย์ไปศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ
12. มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยการทำ Mou ร่วมกัน

สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์

1. มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับประเทศจีน และส่งนักศึกษาจีนมาเรียนในประเทศไทย
2. จัดตั้งชมรมภาษาไทยประยุกต์ และส่งเสริมการส่งอาจารย์ไปศึกษาดูงานยังกลุ่มประเทศอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยน อาจารย์ นักศึกษา
3. พัฒนาหลักสูตรให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศในกลุ่มอาเซียน
4. จัดหางบประมาณเพื่อส่งเสริมอาจารย์ไปฝึกอบรม ดูงานทั้งในและต่างประเทศ ได้เข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานหรือเรียนรู้ได้ไม่เกิดปัญหา

สาขาวิชาการท่องเที่ยว

1. ต้องจัดหาอาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงมาสอนนักศึกษา ให้สามารถปฏิบัติได้จริง
2. จัดสอนในรายวิชาลงลึกในภาคปฏิบัติจริง เช่น สอนให้นักศึกษาสามารถฝึกเป็นไกด์ได้จริง
3. ต้องมีการสร้างผลงานที่เด่นๆ ในสาขาท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของสื่อมวลชน ต้องมีการประชาสัมพันธ์ออกสื่อโทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ ด้วย
4. หากจุดเด่นของสาขาวิชาการท่องเที่ยวทำให้มีชื่อเสียง ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกอย่างแท้จริง

5. พัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการหรือประชาคมอาเซียน ให้สามารถโอนหน่วยกิตในประเทศต่างๆในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ สามารถทำ Mou การแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษากับประเทศในกลุ่มอาเซียน
6. ต้องส่งอาจารย์ไปฝึกอบรมวิชาการท่องเที่ยวให้สามารถปฏิบัติได้จริง สามารถถ่ายทอดให้กับนักศึกษาดูจมืออาชีพสอน
7. ต้องสร้างหลักสูตรที่ทันสมัยให้เป็นที่ต้องการของประเทศในโลกอาเซียน เป็นหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
8. ส่งอาจารย์ในสาขาไปฝึกภาษาอังกฤษและฝึกปฏิบัติวิชาชีพการท่องเที่ยว ให้เกิดความเชี่ยวชาญ และกลับมาสร้างชื่อเสียงให้กับสาขา หาสิ่งที่ดีเด่น เผยแพร่ออกไปสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน
9. ควรปลูกฝังนักศึกษาให้มีวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย ต้องรู้จักเคารพอาจารย์ในทุกสาขาวิชา ไม่ใช่ปลูกฝังสิ่งที่ผิดๆ ให้กับนักศึกษาไม่มีวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย ไม่รู้จักการทักทายและมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่กว่า ครู อาจารย์ ทุกสาขา นอกจากนี้ยังควรปลูกฝังความมีวินัยขององค์กร รู้จักมีสัมมาคารวะ กับผู้มีอาวุโสกว่า ไม่ใช่มีกริยาที่ไม่น่าดูและไม่น่าคบ
10. ควรมีการอบรมหลักการสอนที่มีคุณภาพให้กับนักศึกษา ไม่ใช่ยังสอนนักศึกษายิ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งขณะนี้ระดับอุดมศึกษาไทย มีการจัดลำดับอยู่ในลำดับที่ 8 ในกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน แต่ไม่จัดอยู่ลำดับที่เหนือกว่าอีก 2 ประเทศ เพราะอีก 2 ประเทศ ไม่ได้ส่งเข้าจัดลำดับ

สาขาวิชาการโรงแรม

1. ต้องจัดหาอาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงมาสอนนักศึกษา ให้สามารถปฏิบัติได้จริง
2. จัดสอนในรายวิชาลงลึกในภาคปฏิบัติจริง เช่น สอนให้นักศึกษาสามารถฝึกเป็นผู้จัดการโรงแรม สามารถบริหารงานในโรงแรมได้ ฝึกนักศึกษาเป็นบาร์เทนเดอร์ได้จริง
3. ต้องมีการสร้างผลงานที่เด่นๆ ในสาขาการโรงแรม เช่น จัดทำสูตรอาหารชาววังของกรมหลวงชุมพรเขตตรฯ ให้เป็นที่รู้จักของสื่อมวลชน ต้องมีการประชาสัมพันธ์ออกสื่อโทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ ด้วย
4. หากจุดเด่นของสาขาวิชาการโรงแรมและสร้างให้มีชื่อเสียง ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกอย่างแท้จริง
5. พัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการหรือประชาคมอาเซียน ให้สามารถโอนหน่วยกิตในประเทศต่างๆในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ สามารถทำ Mou การแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษากับประเทศในกลุ่มอาเซียน

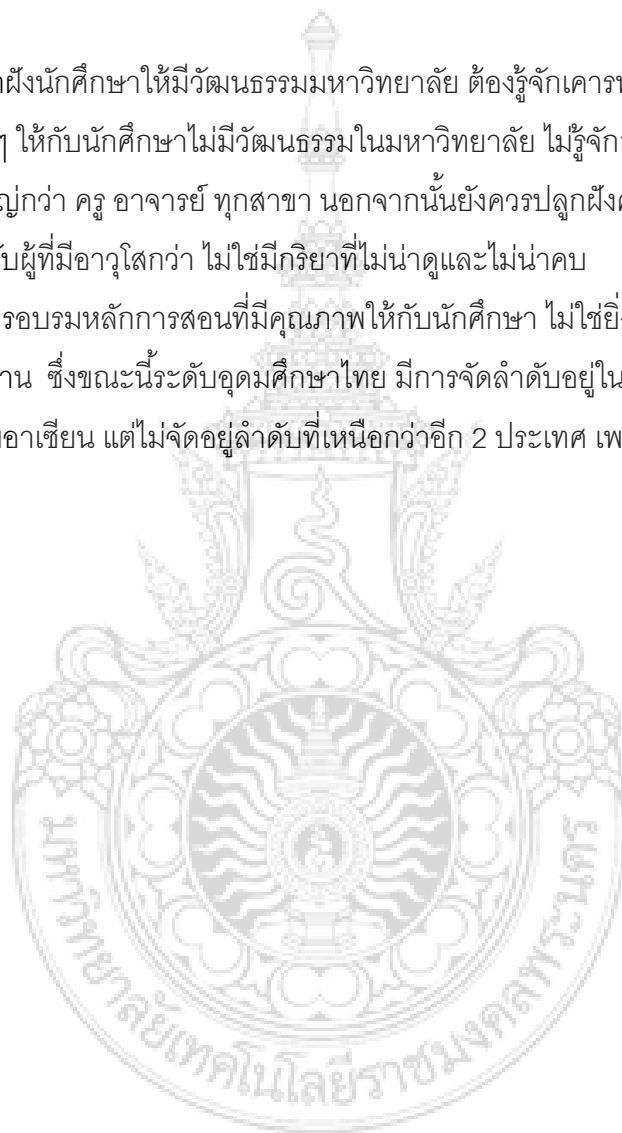
6. ต้องส่งอาจารย์ไปฝึกอบรมวิชาการโรงแรมให้สามารถปฏิบัติได้จริง สามารถถ่ายทอดให้กับนักศึกษาดูจมืออาชีพสอน

7. ต้องสร้างหลักสูตรที่ทันสมัยให้เป็นที่ต้องการของประเทศในโลกอาเซียน เป็นหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

8. ส่งอาจารย์ในสาขาไปฝึกภาษาอังกฤษและฝึกปฏิบัติวิชาชีพการโรงแรม ให้เกิดความเชี่ยวชาญ และกลับมาสร้างชื่อเสียงให้กับสาขา หาสิ่งที่ดีเด่น เผยแพร่ออกไปสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

9. ควรปลูกฝังนักศึกษาให้มีวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย ต้องรู้จักเคารพอาจารย์ในทุกสาขาวิชา ไม่ใช่ปลูกฝังสิ่งที่ดีๆ ให้กับนักศึกษาไม่มีวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย ไม่รู้จักการทักทายและไม่มีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่กว่า ครู อาจารย์ ทุกสาขา นอกจากนั้นยังควรปลูกฝังความมีวินัยขององค์กร รู้จักมีสัมมาคารวะ กับผู้ที่มีอาวุโสกว่า ไม่ใช่มีกริยาที่ไม่น่ายุติและไม่น่าคบ

10. ควรมีการอบรมหลักการสอนที่มีคุณภาพให้กับนักศึกษา ไม่ใช่ยังสอนนักศึกษา ยิ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งขณะนี้ระดับอุดมศึกษาไทย มีการจัดลำดับอยู่ในลำดับที่ 8 ในกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน แต่ไม่จัดอยู่ลำดับที่เหนือกว่าอีก 2 ประเทศ เพราะอีก 2 ประเทศ ไม่ได้ส่งเข้าจัดลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากประเทศไทย โดยเฉพาะในวงการการศึกษา จะต้องมีการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี พ.ศ. 2558 คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เทคนิค วิธีการและหลักการ การบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558 และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนำไปสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558 จัดทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้ทำการสุ่มผู้บริหารและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) จำนวน 30 คน เมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลด้วยวิธีสามเส้า (Triangulation Methods) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เนื้อหาตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 3 ข้อ ที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัย สามารถสรุปผล อภิปรายผลวิจัยและข้อเสนอแนะ ตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการการศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีนโยบายการบริหารระดับคณะฯ แต่ในแต่ละสาขายังไม่นำไปปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ยังไม่มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านบุคลากรที่สอนภาษาอังกฤษยังต่ำกว่าเกณฑ์ ยังไม่ถึง 30% ขาดอาจารย์ที่เป็น Native teacher จากเจ้าของภาษาโดยตรง และการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ทันสมัยและมีความสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน ที่สามารถแลกเปลี่ยน เทียบโอนหน่วยกิตในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยต้องมีการจัดการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา ควรจัดหลักสูตรในสาขาวิชาชีพ การโรงแรม การท่องเที่ยว ภาษาไทยประยุกต์ และภาษาอังกฤษสื่อสารสากล เป็น 2 ภาษาทุกสาขาวิชา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แต่สภาพปัจจุบันยังไม่มีความพร้อมเกือบทุกด้าน ทั้งในเรื่องบุคลากรที่มีความพร้อมสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารยังมีไม่มากนัก นักศึกษายังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกับประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้ในการเรียนการสอนยังไม่พร้อม ไม่มีห้อง Lab สำหรับเรียน

ภาษาอังกฤษทั้งฟัง พูด ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณยังมีจำกัดไม่พอเพียงที่จะใช้รองรับในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยนี้ มีข้อค้นพบ (Fact finding) มีองค์ความรู้ใหม่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษา มีการบริหาร โดยใช้หลัก 4 M เป็นสำคัญในการจัดการคือ การบริหารบุคลากรที่มีที่บรรจุ แต่งตั้ง ตามระเบียบปฏิบัติของข้าราชการที่ได้กำหนดไว้ มีงบประมาณที่ได้จัดสรรจากรัฐบาล กระจายได้อื่นๆ ของมหาวิทยาลัยมาใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่พบปัญหาเนื่องจาก มีงบประมาณจำกัด เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ ในการจัดการศึกษาที่มีใช้อยู่ แต่ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย รวมทั้งการจัดการศึกษา ได้มีการกำหนดเป็นนโยบายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาในระดับอุดมศึกษา ใช้อย่างเหมาะสมที่เป็นเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงได้ร่วมกันวางแผนและพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2554) การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการา บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่าและ ราชอาณาจักรกัมพูชา

ในปี พ.ศ.2550 ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกัมพูชา ได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เป็นรูปแบบหรือโครงสร้างการบริหารจัดการด้านภาษาอังกฤษ เป็นแนวทางหลักในการจัดการของทุกสาขาวิชา ที่เป็น

เช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า การจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถสื่อสารได้ทั้งในการพูด การเขียน การอ่านและการฟัง เพื่อประโยชน์ของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของโครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 ได้มีมติร่วมกันในการทำแผนแม่บทเพื่อรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 โดยแผนแม่บทดังกล่าวมีเป้าหมาย ให้ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นฐานการตลาดและการผลิตร่วมกัน (Single Market & Single Production Base) เพื่อเปิด โอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี เช่น การเปิดเสรีการค้าการเกษตร ประมง ไม้ ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ การบิน การท่องเที่ยวและบริการ ในส่วนของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (Free Flow of Professionals) จะเปิดเสรีสำหรับตลาดแรงงาน เริ่มที่ 7 อาชีพ คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งจะเริ่มใช้ในปี 2558 และจากผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2553 ของ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานพบว่า ประชากรในวัยเรียนของไทยทราบข้อมูลเรื่องนี้ประมาณ 0.55 % ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมความพร้อมของประชาชนของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพราะประเทศต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่างเร่งพัฒนาศักยภาพของประชาชนภายในประเทศเพื่อแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้การแข่งขันในตลาดแรงงานจะรุนแรงมากขึ้นเพราะนักศึกษาจะต้องแข่งกับคนทั้งอาเซียนการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของไทยจะต้องมีการตื่นตัวและเร่งเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักศึกษากระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวและเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานอื่นๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรที่ผู้บริหารจะกำหนดเป็นนโยบายให้คณะศิลปศาสตร์ สาขา มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบครบวงจร เพื่อให้เกิดทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสื่อสารให้ตอบกับชาวต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ โดยจัดกิจกรรมเสริมทั่วไป หลักสูตรและนอกหลักสูตร พร้อมทั้งมีการติดตามและการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างภาคภูมิใจ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปลายปลายปี พ.ศ. 2558

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

1. คณาจารย์ที่รับผิดชอบในการสอนทั้ง 4 สาขา ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษ ให้เกิดทักษะในการใช้ภาษาทั้ง 4 ด้าน และจากการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในแต่ละรายวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษา มีความรู้ มีความเข้าใจและมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. นักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ ควรให้ความสนใจละศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ด้วยตนเองมีความขยันหมั่นเพียรและศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นฐานในการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 เพื่อติดต่อสื่อสารและสามารถ เลือกรหัสอาชีพที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นฐานได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของคณาจารย์โคณะศิลปศาสตร์ เช่น จัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมภาษาอังกฤษทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นรายบุคคล ให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา

บรรณานุกรม

การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. (ออนไลน์).

หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ (2 - 5 ธันวาคม 2530).

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ. 2553. การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน.(ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก :

<http://www.chinnaworn.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539155790&Ntpe=1>.

เถลิงศักดิ์ วงศ์สามศร. (30 กันยายน 2552). “ประชาคมอาเซียน” (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.dtn.go.th>.

นโยบาย, กลุ่มงาน, กรมอาเซียน. (ตุลาคม 2552), “ประชาคมอาเซียน”(ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.dtn.go.th> .

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร. 2554. การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ, แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). (ออนไลน์).

เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.dtn.go.th>.

ภาณุ วงษ์ถาวรเรือง. การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558. เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.unigang.com/Article/5263>.

วิพากษ์แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการศึกษา. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก :

<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=23807&Key=news2>

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. 2554. ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ. 2554. ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

Albuero, Florian A. 1994. "Trade and Turning Points in Labor Migration."

Asian and Pacific Migration Journal 3,1 (1994) : 49-80.

Appleyard, R.T. 1989. "International Migration and Developing Countries" in

R.T. Appleyard (ed.). *The Impact of International Migration on*

Developing Countries. Paris : OECD.

Asian Development Bank. "Subregion Infrastructure Projects in Indochina and the Greater Mekong Area : A Compendium of Project Profiles."

Prepared for Forum for Comprehensive Development of Indochina, Tokyo, Japan, 16-27 February 1995.

Association of Southeast Asian Nations. 1996. "ASEAN Framework Agreement on Services." 1995. Association of Southeast Asian Nations. "ASEAN Industrial Cooperation Scheme."

Association of Southeast Asian Nations. (December, 1997). "ASEAN Vision 2020." Second ASEAN Informal Summit/ASEAN 30th Anniversary Commemorative Summit, Kuala Lumpur, 14-16.

Association of Southeast Asian Nations. 1995. "Bangkok Declaration."

OECD, Foreign Trade by Commodities, 1990. in Bernardo M. Villegas, "Implications of AFTA on Philippine Labor Export". *Asian and Pacific Migration Journal* 2, 3 (1993) : 285-301.

